

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

בפני: כב' השופטת פאני גילת כהן

פלונית
מיוצגת ע"י עו"ד עינת טירר ואח'

תובעת

אלמוני
מיוצג באמצעות האפוטרופוס לדין, עו"ד אברהם דבירי

נתבע

פסק דין

"...המאמץ הנפרד אך הבו-זמני והמתואם של כל אחד מבני הזוג מביא ליצירת קניין שיש לראותו כמשותף וכמתחלק ביניהם באופן שווה. השיתוף אינו נוצר בבית המשפט אלא בחיי היום-יום של בני הזוג..."

(הנשיא מאיר שמגר ז"ל, בג"צ 1000/92 בבלי נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד מח(2)221)

לפני יובל שנים נשא מ. את א. לאישה, והשניים יצאו אל המסע המשותף שלהם כשהם צעירים וחסרי כל.

עם השנים פנה מ. לעסקי ה..., עשה חיל ועסקיו פרחו. א. רעייתו שימשה כעקרת בית, טיפחה את הקן המשפחתי ועסקה בגידול ששת ילדיהם של הצדדים ובניהול משק הבית.

לדאבון הלב, לפני שנים אחדות הופרו השקט והשלווה בקרב בני משפחת ..., עת מ. חלה ואיבד כשרותו המשפטית, או אז פרצו מחלוקות בין ילדיו, ועצוב מכך – בין בניו לא. אמם. בעקבות זאת ושעה שהזכויות בחלק נכבד מן הנכסים שנצברו בתקופת הנישואין נרשמו על שם מ. בלבד עותרת א., כי ייקבע שנכסים אלה הם בבעלות משותפת שלהם מכוחה של חזקת השיתוף.

השאלה הניצבת בפנינו, אם כן, היא האם אכן מדובר ברכוש משותף של הצדדים או שמא הונהג ביניהם משטר של הפרדה רכושית ורישום הזכויות מעיד על הבעלות בו.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

רקע כללי

1. התובעת גב' ... (להלן: "א.") והנתבע מר .... (להלן: "מ.") נישאו זה לזה כדת משה וישראל ביום X.X.1969 ומאז חיים הם יחד תחת קורת גג אחת בהרמוניה ובשלום.
2. הצדדים הקימו משפחה לתפארת והתברכו בשישה ילדים: ....., אשר כולם, מן הסתם, בגירים ובעצמם הורים לילדים.
3. מ., אב המשפחה, הקים את אשכול החברות "... " (שייקרא להלן לשם הנוחות: "החברה"), והוא בעל השליטה בה ומחזיק ב- 9,999 מתוך 10,000 מניותיה. כוכבה של החברה דרך, היא שגשגה ופרחה, והפכה להיות אחת החברות המצליחות בענף ה.... בארץ.
4. בשלהי שנת 2016 הוגשו בבית משפט זה שתי בקשות בעניינו של מ. בשני הליכים שונים: האחת, למינוי אפוטרופוס עבורו והשנייה, למתן צו מניעה שיאסור השימוש בייפוי הכוח שניתנו על ידו לשלושה מילדיו במסגרתם הסמיך אותם לפעול בשמו ובמקומו בענייני החברה אשר הוגדרו על ידו.
5. ההליכים האמורים נפתחו בצל ההתדרדרות הקשה שחלה במצבו הבריאותי של מ. ובהשלכותיה על היחסים הפנים-משפחתיים ועל ניהול הנכסים שבבעלותו.
6. מקץ שלוש שנים לערך לניהולם הסתיימו הליכים אלה בשני פסקי דין, עת הראשון הוגדר כפסק דין חלקי וזה שניתן לאחריו השלימו: ביום 03.11.2019 ניתן פסק דין במסגרתו נקבע כי הבת ... תמונה כאפוטרופה לענייני האישיים והרפואיים ולענייני הרכוש הפרטי של מ., וביום 08.12.2019 ניתן פסק הדין המשלים בעניין ניהול החברה ורכושו העסקי של מ.
7. במקביל לפתיחתם של ההליכים המדוברים הוגשה התביעה מושא ההליך שבכותרת והליך נוסף שעניינו עתירת הבן ... לקבלת זכות לעיון במסמכי החברה, אשר נפתח בבית המשפט המחוזי בתל אביב והועבר על ידו לדיון ולהכרעה בפני בית משפט זה, ומצוי כעת בשלב הסיכומים.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

8. הנה כי כן, מותב זה של בית המשפט מעורה היטב בענייניה של משפחת ..., באופי
הקונפליקטים והמחלוקות הנטושות ביניהם, לרבות הפילוג שנוצר ביניהם בעטיים,
ומודע, בין השאר, להיקף הרכוש שנצבר ע"י מ. ולתוצאותיה העסקיות של החברה
בשנים האחרונות.
9. ביום 18.07.2017 הוגשה התביעה מושא ההליך שבכותרת במסגרתה עותרת א. לקבלת
סעד הצהרתי לפיו היא בעלת מחצית מן הרכוש אשר נצבר ונרשם על שם מ. מאז
נישואיהם מכוחה של חזקת השיתוף.
10. בסמוך לאחר הגשת התביעה ונוכח מצבו הבריאותי של מ., הגישה א. בקשה למינוי
אפוטרופוס לדין עבורו וביום 21.12.2017, לאחר שהונחו לפניי תסקיר עו"ס לסדרי דין
ועמדת ב"כ היועמ"ש בעניין, נעתרתי למבוקש והוריתי על מינויו של עו"ד דבירי
כאפוטרופסו לדין.
11. ישיבת קדם המשפט הראשונה בהליך התקיימה ביום 08.02.2018. לאחר שנשמעו
טענותיהם של באי כוח הצדדים נקבע, כי בנסיבות העניין מוטל על כתפי הנתבע הנטל
לסתור את חזקת השיתוף החלה על רכוש הצדדים: **"בשים לב ליריעת המחלוקת,
ושעה שעובדות מסוימות אינן שנויות במחלוקת ובהן תקופת נישואי הצדדים, עובדת
היותם עדיין נשואים, והעובדה שהנכסים שבלב התובענה נצברו בתקופת הנישואין,
כי אז הנטל לסתור את חזקת השיתוף ולהוכיח כי נכסים כאלה ואחרים, אינם באים
בגדרה, מוטל על הנתבע"**.
12. לבקשת הצדדים נקבע, כי כתבי הטענות שלהם ישמשו כתצהירי עדות ראשית מטעמם.
האפוטרופוס לדין הגיש בשם מ. תצהירי עדות ראשית של הבנים נ. ור.
13. ביום 28.02.19 התקיימה ישיבת הוכחות במסגרתה נשמעו עדויותיהם של א., נ. ו-ר.
לבקשת ב"כ התובעת ובהסכמתו התרתי גם חקירתו של האפוטרופוס לדין, עו"ד
דבירי. בתום הדיון עתר עו"ד דבירי לזימון עו"ד מ., יועצה המשפטי של החברה, לעדות
ולאחר שנתקבלה תגובת התובעת בכתב, נעתרתי לבקשה, והוא אכן העיד בפני בית
המשפט במסגרת הדיון מיום 27.06.2019.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

14. לאחר שהושלם הליך שמיעת הראיות ניתן צו להגשת סיכומים בכתב והצדדים פעלו בהתאם.

טענות הצדדים

טענות התובעת בתמצית

15. עקב מצבו הבריאותי והתפקודי של מ., המהווה "מועד קריטי" לגיבוש הלכת השיתוף ונוכח התנהלות בניהם של הצדדים, ממנה למדה בבירור, כי אין היא יכולה עוד לשים מבטחה בהם, לא נותרה לתובעת כל ברירה אלא לפנות לבית המשפט על מנת לעמוד על זכויותיה שבדין ולהגן עליהן.

16. על יחסי הממון בין הצדדים חלה חזקת השיתוף, לכן יש ליתן פסק דין הצהרתי לפיו היא בעלת מחצית מכלל הרכוש שנצבר ונרשם על שם הנתבע ממועד הנישואין.

17. הלכת השיתוף חלה גם על נכסים עסקיים.

18. הנטל המוטל על האפוטרופוס לדין לסתירת החזקה ולהוכחת ההפרדה הרכושית בין הצדדים, כנטען על ידו, הוא נטל מוגבר והוא לא עמד בו.

19. כתבי הטענות אשר הוגשו ע"י האפוטרופוס לדין נעדרים כל משקל ראיתי, שעה שהוא הודה, כי לא הייתה לו כל אפשרות לשמוע או לקבל מכלי ראשון את עמדתו של מ. זאת ועוד, בעמדה שהוצגה על ידו הסתמך האפוטרופוס לדין על דברי הבנים נ. ו-ר. אשר יש להם אינטרס ברור בהליך ובתוצאה אליה הם חותרים. האפוטרופוס לדין נמנע מקבלת גרסתן של בנות הצדדים. לפיכך, אחז הוא גם במסגרת ההליכים הקשורים בעמדה אשר אינה עולה בקנה אחד עם טובת החברה כדוגמת עתירה למינוי מנהל מיוחד.

20. אין ליתן כל משקל לעדותם של ר. ו-נ., המונעים משיקולים חומריים ומן ההשלכות שתהיה להכרעה בהליך זה על מעמדם בחברה.

21. עדות התובעת המחישה היטב את הטעם להחלטה של חזקת השיתוף בנסיבות העניין שלפנינו, נוכח מערכת היחסים הזוגית ההרמונית, אשר שררה מאז ומתמיד בין הצדדים ונוכח המאמץ המשותף שלהם, אשר הודות לו נצבר על ידם במהלך הנישואין הון רב.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

22. התנהלותם הכלכלית של הצדדים הייתה באמצעות כרטיס החו"ז של מ. בחברה, עובדה נוספת אשר יש בה להעיד על העירוב המוחלט בין הנכסים.
23. לאורך השנים הקיף עצמו מ. בעורכי דין, וככל שהיה מעוניין במשטר של הפרדה רכושית בין הצדדים, היה דואג לערוך הסכם המעגן זאת.
24. רישום מחצית ממניותיו של מ. בחברה על שם התובעת ייטיב עם החברה, ויחזק את היציבות שלה, ובניגוד לנטען, לא יגרום לה כל נזק, תוך שהיא מצהירה, אין בכוונתה להתערב בניהול החברה ולשנות בה דבר.
- טענות האפוטרופוס לדין בתמצית
25. הצדדים הנהיגו ביניהם משטר של הפרדה רכושית, ולכן יש לקבוע, כי אופן רישום הזכויות בנכסים משקף את הבעלות בהם.
26. הסכסוך הגדול שפרץ בין מ. ואחיו בין השנים 1999-2000 והגיע אף לפתחו של בית המשפט, גרם לו טראומה והשפיע באופן ניכר על התנהלותו. מאז ואילך הוא הגן על החברה, שהייתה מפעל חייו ויקרה עד מאד ללבו, כעל בבת עינו ובקנאות רבה, תוך הדרה מוחלטת של התובעת ממנה ומתוך רצון להורשה לילדיו.
27. מ. סירב בתוקף להעביר מניות בחברה לכל אדם שהוא וגם בשנת 2014 כאשר שקל צעדיו בנוגע לניהול החברה עקב ההתדרדרות במצבו, הוא בחר להעניק ייפוי כוח לחלק מילדיו ולא להעביר מניותיו בה, ולו מקצתן, למאן דהוא. לדידו, ככל שמ. היה מעוניין בהעברת מניות לא, היה עושה כן עת העביר מניה אחת לבן ....
28. ראיה להפרדה הרכושית שהייתה בין הצדדים, פרי החלטתו של מ., היא העובדה, כי הוא בחר לרשום מספר נכסים על שם א., מספר נכסים על שם שניהם ואת היתר על שמו בלבד. יש בכך להעיד, כי מ. ביקש להחריג הנכסים שנרשמו על שמו בלבד משיתוף עם א. כן נטען על ידו, כי עפ"י עדותה של א., היה הרישום באופן הזה בהסכמתה ובידיעתה.
- 29.
30. א. לא ציינה בתביעתה את הנכסים הרשומים על שמה, ואף לא חשפה המידע אודות חשבון הבנק הרשום על שמה בלבד - עובדה המעידה על ההפרדה הרכושית הנובעת.
31. לדידו, נוכח התנהלות זו של א., אין היא זכאית לסעד הצהרתי שהוא סעד מן היושר.
- 32.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

1
2 30. עצם הדרישה של מ. מהנהלת החברה לדאוג ל- א. עד אריכות ימיה ושנותיה מעידה,
3 כי רצונו היה למנוע חלוקה של מניותיו ביניהם.
4

5 31. גם בעדותם של נ. ו-ר. יש כדי להעיד על ההפרדה הרכושית שביקש מ. להנחיל.
6

7 32. בית המגורים הנוכחי של הצדדים נבנה במטרה להפכו למוזיאון שייעודו הוא הערכה
8 למייסדי העיר ... ולנחישותם של תושביה להאחז בה. לכן הזכויות בו נרשמו על שם
9 מ. בלבד, עת לדידו ובזיקה לנושא דיונו, יש לראות כבית המגורים של הצדדים את
10 הבית הקודם ששימש מאז נישואיהם ובמשך 30 שנה למגוריהם, ונרשם על שם שניהם
11 בהיותו בית משותף ומשמש כיום למגוריה של בתם.
12

13 33. לאורך השנים הקציב מ. ל-א. מתוך שכרו החודשי סך של 20,000 ₪ בלבד, ואת היתר
14 הפקיד בחשבון בנק שנוהל על שמו בלבד.
15

16 34. לצורך החלתה של חזקת השיתוף על רכושם של הצדדים נדרשת עמידה בתנאי נוסף,
17 הנשען על מבחן סובייקטיבי, דהיינו האופן בו ראו הצדדים הרכוש שבמחלוקת - האם
18 כרכוש משותף או שמא כנפרד ושייך לבן או בת הזוג אשר על שמו נרשם. בנסיבות
19 המקרה דנא מ. לא ראה הרכוש כמשותף, ולכן דאג לרשום הזכויות בו על שמו בלבד.
20

דיון והכרעה

המתווה הנורמטיבי

21
22
23 35. הלכה פסוקה, היא כי בכל הנוגע לבני זוג שנישאו קודם לתאריך 1.1.1974, ככל שלא
24 הוכח אחרת, חזקה היא שכאשר הם חיים יחדיו תחת קורת גת אחת ובשלוש משך
25 תקופה ארוכה, כוונתם היא להחיל שיתוף בנוגע לכלל הנכסים הנצברים על ידם
26 בתקופת הנישואין: "הכלל היסודי הוא, שבעניין שותפות בנכסים של בני-זוג הולכים
27 לפי כוונת הצדדים. באין כוונה אחרת משתמעת מאורח חיי הנישואין שלהם
28 ומהתנהגותם הכללית בעניינים הכספיים והחומריים שלהם, חזקה על זוג נשוי
29 הגרים ביחד ובשלוש במשך תקופה ארוכה, שהם מתכוונים לשותפות בכל נכסיהם
30 שווה בשווה, ולדעתי אין להוציא מכלל זה נכסים שהיו להם לפני הנישואין..." (ע"א
31 595/69 א' אפטה נ' מ' אפטה ואח', פ"ד כה(1), 561).
32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

36. כן נקבע בפסיקה בנדון דדן, כי אין ברישום הזכויות כדי להעיד בהכרח על הבעלות
בנכסיהם של בני זוג נשואים ולצורך ההכרעה במחלוקת הנסובה סביבה יש לבחון
כוונתם ותרומת כל אחד מהם לצבירת הרכוש בתקופת הנישואין: "רישום נכס דלא
ניידי על שם הבעל נעשה בדרך כלל מתוך שיגרה כנוהג מקובל או מתוך נוחות
עסקית....הרישום אמנם יוצר הנחה שהרכוש שייך לבן-הזוג שעל שמו הוא רשום,
אך הנחה זו ניתנת לסתירה" (ע"א 135/68 בראלי ואח' נ' מנהל מס עזבון ירושלים,
פ"ד כג(1) 393; להלן: "הלכת בראלי").

37. הפסיקה הגדירה התנאים להחלת חזקת השיתוף על נכסיהם של בני זוג אשר נישאו
לפני 01.01.1974:

התנאי הראשון הוא ניהול אורח חיים תקין – על בני הזוג לנהל מערכת יחסים תקינה.
מובהר, כי שופטי בית המשפט העליון ובעקבותיהם גם שופטי הערכאות הנמוכות יותר
קבעו, כי בהגדרת תנאי זה אין הכוונה שחיי הזוגיות יאופיינו באידיליה או בהרמוניה,
ודי בהעדר קיומו של קרע ממשי ביחסיהם או פירוד ביניהם (ראו: א' רוזן צבי יחסי
ממון בין בני זוג (הוצאת רמות – אוניברסיטת תל אביב, 1992), עמ' 229; א' רוזן צבי
"חזקת שיתוף הנכסים בין בני זוג: 'בין אורח חיים תקין ל'מאמץ משותף'", עיוני
משפט ז' (תשל"ט-תש"מ), עמ' 486).

התנאי השני הוא מאמץ משותף – בחינת השאלה האם כל אחד מבני הזוג מילא תפקידו
ותרם תרומתו לתא המשפחתי, בין אם מדובר בתרומה כלכלית ובין אם מדובר
בתרומה אחרת. כפי שיפורט להלן, בעניין זה נקבע בפסיקה, כי גם במבנה משפחה
פטריאכלי בו נהוג שכן הזוג עובד ומפרנס את בני ביתו ואוחז בידיו השליטה על ענייניה
הכלכליים של המשפחה בעוד רעייתו משמשת כעקרת בית האמונה על ענייני הבית
והילדים, די בכך כדי לעמוד בתנאי זה (ראו: ספרו הנ"ל של פרופ' רוזן צבי המנוח בעמ'
225-224 והפסיקה שתוזכר להלן).

38. כך, למשל נקבע בהלכת בראלי, כי אין מקום לעריכת בדיקה דקדקנית אחר היקף
התרומה של כל אחד מבני הזוג למאמץ המשותף הודות לו נרכש נכס פלוני בתקופת
הנישואין, שאגב בחינת שיעור התרומה של בת הזוג יש ליתן הדעת גם לתפקיד שהיא
ממלאת בגידול ילדיהם המשותפים של בני הזוג וביניהול משק הבית: "...נכס שנרכש
במאמץ משותף של בני-זוג שייך לשניהם בחלקים שווים, ואין מדקדקים בחלקו
המדויק של כל אחד מהם במאמץ זה. במקרה כזה, הרישום על שם אחד מבני-הזוג
אינו משמש מכשול משום שלא על-פיו יישק מצב היחסים האמיתי שבין בני הזוג

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

ולא הוא המשקף את רצונם וכוונתם האמיתיים לגבי הבעלות ברכוש. חלקו של כל אחד מבני-הזוג בנכס כזה אינו נמדד לפי המאמץ הישיר שהשקיע ביצירתו או ברכישתו. מה גם כשמדובר בחלקה של האשה יש להביא בחשבון את תרומתה המיוחדת לקיום המשפחה בניהול משק הבית ובטיפול בילדים המאפשרת את התמסרותו של הבעל לענייני הפרנסה והעסקים של המשפחה. גם בזמנו עדיין נפוצה מעין חלוקת עבודה טבעית ומסורתית במשפחה, שהאישה – אם אינה עובדת ומשתכרת מחוץ לבית – מקדישה את רוב מרצה וכוחה בענייני פנים, והבעל עושה בעיקר בענייני חוץ כעובד או מנהל עסקים. במקרה כזה, וביתר תוקף במקרה כמו זה שלפנינו שבו האישה היא גם 'עזר כנגדו' בניהול העסקים, אפילו העסק והנכסים הנרכשים בתקופת הנישואין נרשמים על שם אחד מהם, החזקה בדבר בעלות משותפת בעינה עומדת, אם רק אינה נסתרת 'לפי אורח חיי הנישואין שלהם' ואינה נשללת על-ידי הסכם מפורש ביניהם" (ההדגשות אינן במקור- פ.ג.כ.; הלכת בראלי לעיל).

39. וראו עוד: "... המאמץ המשותף הנדרש הוא לאו דווקא השתתפות כספית של כל אחד מבני הזוג הבאה מהכנסות או מרווחים שלו. אף במקרה שאישה אינה עובדת מחוץ למשק ביתה ואין לה הכנסה מנכסיה שלה, אלא שהיא מנהלת את משק הבית ותורמת את חלקה לקיום המשפחה, לרבות חינוך ילדי הזוג, אפשר לראות בכך מאמץ מצדה לא פחות ממאמצו של הבעל המשתכר בחוץ..." (השופט ברנזון, ע"א 300/64 ברגר נ' מנהל מס עזבון, פ"ד יט(2)240).

40. באשר לשני התנאים האמורים מציין המלומד המנוח פרופ' רוזן צבי בספרו לאמור: "בדרך כלל מתחזים שני רכיבים אלה כמשלימים האחד את רעהו; ואכן כאשר שניהם דרים דרך הרמוניה בנסיבות המקרה לא מתעוררת כל בעיה מיוחדת, והדברים אמורים הן לחיוב והן לשלילה. רוצה לומר: כאשר אורח חיי הנישואין של בני הזוג אינו תקין, וגם מאמץ משותף לא נתקיים, לא תעמוד חזקת השיתוף לטובת הטוען לה. מאידך כגיסא, כאשר בני הזוג ניהלו אורח חיים תקין וגם המאמץ התחלק במשותף בין שניהם תעמוד חזקת השיתוף לכל הטוען לה ללא עורר" (שם, בעמ' 227).

תחולת חזקת השיתוף על נכסים עסקיים

41. בעניין זה חל, עם השנים, שינוי בפסיקת בית המשפט העליון. בפסקי הדין הישנים יותר שיצאו מלפניו ניתן לראות, כי בכל הנוגע לנכסים עסקיים נקבע, שאין די בחזקת

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

השיתוף כשלעצמה אלא נדרשת הוכחה של נסיבות נוספות המבססות כוונת שיתוף ביחס אליהם.
ראו למשל: ע"א 595/69 הנ"ל ו- ע"א 630/79 ד' ב' ליברמן נ' ע' ליברמן, פ"ד לה(4) 359 (להלן: "פרשת ליברמן").

42. דא עקא, שעם הזמן החלה לקנות אחיזה בפסיקה העמדה לפיה אין ליצור הבחנה בין טיבם של הנכסים אשר נצברו במהלך הנישואין ונרשמו על שם מי מהם בלבד, ויש לקבוע, כי חזקת השיתוף פורשת כנפיה וחלה על כל זכות או נכס אשר נצברו בתקופת הנישואין.

בעניין זה ראו:
דברי השופט ברק (כתוארו אז) בפרשת בסיליאן, לפיהם אין מקום להתייחסות שונה עת נבחן קיומה או העדרה של כוונת השיתוף בנוגע לנכס פרטי כדירת המגורים ובנוגע לנכס עסקי: "לדעתי, בנסיבות אלה אין כל סיבה שלא להחיל את חזקת השיתוף גם על הנכסים העסקיים (ראה ע"א 300/64 [9], בעמ' 245; ע"א 253/65 [6]; ע"א 630/79 [4], דעת מיעוט של השופט ד' לוין). מודע אני לכך, כי מספר שופטים הביעו דעתם, כי לעניין הנכסים העסקיים נדרש 'דבר-מה' נוסף (ראה דעת הרוב בע"א 630/79 [4]), אך דומה, שגם גישה זו עוגנה בנסיבות המיוחדות של העניינים שנדונו שם (נישואין שניים, רכוש ניכר לפני הנישואין, טענה לשיתוף בגין נכס מיוחד). בעניין שלפנינו הנסיבות הן רגילות ולא יוצאות דופן. הנכסים העסקיים נקנו מרכוש שנצטבר עקב המאמץ המשותף, כאשר האישה עושה בבית והבעל מחוצה לו. אין כל ראיות להפרדת משאבים. הבעל פרנס את משפחתו, והאישה דאגה לבית ולחינוך הילדים. היא סמכה על בעלה ב'ענייני החוץ', והוא סמך עליה ב'ענייני הפנים'. בנסיבות אלה, כאשר הטענה היא לשיתוף נכסים ביחסים בין בני הזוג (השווה ע"א 592/79, 605 [7]), הן לעניין זכויות והן לעניין חובות, איני רואה כל סיבה שלא לראות באורח החיים המשותף ובמאמץ המשותף כמקור בטוח לכוונה טיפוסית של שיתוף, הן בנכס המשפחתי והן בנכס העסקי (ראה: ע"א 529/76 [10]; ע"א 264/77 [11]; ע"א 2/77 [12], בעמ' 20)" (ההדגשות אינן במקור: פ.ג.כ.; ע"א 122/83 פ' בסיליאן נ' מ' בסיליאן, פ"ד מ(1) 287).

וראו גם דברי השופט לוין באותה פרשה במסגרתם הובהר, כי אפילו בחר בן הזוג שלא לשתף את רעייתו בעניינים הקשורים בעסק המנוהל על ידו, אין בכך להביא לאי החלתה של חזקת השיתוף עליו: "נחה דעתי, שלעניין הרכוש העסקי לא הוכחו נסיבות עובדתיות, המצדיקות הוצאתו מחזקת שיתוף הנכסים. גם העובדה, שהבעל

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

העלים מן האשה את פרטי הרכוש העסקי ולא דיווח לה על נכסי החברה, אין בה, כשהיא לעצמה, כדי להעלות או להוריד, כשם שאין, לדעתי, חשיבות, שלבעל לא הייתה כוונה לשתף את אשתו בניהול העסק שבמחלוקת. אכן קיימים מקרים לא מועטים, שבהם אין הבעל מוצא לנכון לשתף את אשתו בעסקיו ואין הוא אפילו מגלה לה דבר אודותיהם ואודות נכסים שקנה או מכר; ואף-על-פי-כן עשויה חזקת השיתוף לחול - והוא, אם נתקיים מינימום של חיים משותפים בין בני הזוג, וכל עוד כל אחד מבני הזוג תורם את חלקו לתא המשפחתי; כשלעצמי, אין אני רואה בעניין זה הבדל בין דירת המגורים לנכס עסקי, ובלבד שאין קיימת ראייה מספקת, המכחישה את חזקת השיתוף, ראייה שלדעתי אינה קיימת במקרה דנן" (ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ.).

43. יוער, כי השופט לוין אחז בדעה דומה גם בפרשת ליברמן שקדמה בזמן לפרשת בסיליאן ומוזכרת לעיל, אולם היה אז בדעת מיעוט: "אין להקל ראש ולהמעיט בתרומה הנכבדה, שתורמת בת הזוג לצמיחת הנטע המשפחתי ולבלבובו בעשייתה החיובית והברוכה בביתה פנימה: ניהול משק הבית, סיפוק כל צרכיו של הבעל וצורכי הילדים, גידול הילדים וחינוכם, יצירת אותו קן חם לחיי המשפחה - בכל אלה יש תרומה של ממש ליצירת אווירה טובה, המסייעת בקידום הישגי המשפחה גם בתחום הכלכלי. ניתן לומר, כי עשיית האישה בבית ופעילות הבעל בעסקיו הן כשתי זרועות הפועלות יחדיו, החובקות את גזעו האיתן של קן המשפחה על כל מרכיביו ומשתלבות זו בזו. אשר-על-כן, אם יוכח, כי בני הזוג חיו יחדיו לאורך זמן באורח חיים הרמוני, כשבת הזוג משתתפת במאמץ המשותף בביתה פנימה, בעוד הבעל דואג לצורכי הבית בעסקי יום יום, ייאמר עליהם, כי חזקה שהתכוונו לכך, כי רכושם, יהיה מקורו אשר יהיה, יעמוד לקניינם המשותף. אין זה כלל בל יעבור, ואפשר בראיות טובות ואמינות לנסות ולסתור חזקה זו, אך כל עוד לא נעשה הדבר על-ידי הטוען כנגד החזקה, תעמוד זו במלוא תוקפה (מאמרו הנ"ל של ד"ר א' רוזן-צבי, בעמ' 496. והאסמכתאות המפורטות שם - וכן ע"א 300/64 (ברגר) [3]; ע"א 66/73 (פניני) [5], בעמ' 186; ע"א 529/76 (סבירסקי) [6], בעמ' 236, וכן ע"א 2/77 (אגוזי) [7], בעמ' 20" (ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ.).

עוד ראו בעניין זה את אשר נקבע ע"י בית המשפט העליון בפרשת נופרבר: "התיאור של המצב המשפטי הקיים, המקובל עלי, לעת הזאת, הוא זה שמהווה מעין סיכום ביניים לפרופ' רוזן-צבי: 'הורחב היקף חזקת השיתוף מבחינה נכסית. חזקת השיתוף לא הצטמצמה בגבולות הנכסים המשפחתיים בלבד. נכסים עסקיים נכללו גם הם

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

בחזקת השיתוף' (א' רוזן-צבי, דיני המשפחה בישראל, בין קודש לחול (פפירוס),
תש"ן, 154) - ע"א 488/89 נופרבר נ' נופרבר, פ"ד מד(4) 293.

וכן : ע"א 2280/91 אבו לוף נ' אבולוף, פ"ד מז(5) 596 ; ע"א 724/83 אידיית בר נתן נ' אשר
בר נתן, פ"ד לט(3) 551.

44. יוער, כי בפרשת ברנוביץ הצביע בית המשפט המחוזי בת"א על שתי אינדיקציות
נוספות להחלטה של חזקת השיתוף על נכסים עסקיים אשר עניינן עירוב בין הנכסים
העסקיים והנכסים הפרטיים (ה"פ (ת"א) 39/89 זהבה ברנוביץ נ' מרדכי ברנוביץ,
פורסם במאגרים האלקטרוניים).

45. עינינו הרואות, אפוא, גם אם התחושה היא שמדובר בעידן אחר ורחוק מאיתנו עד
מאד, שבימים עברו, לא היה זה נדיר ויוצא דופן, כי נשים שנישאו לא עבדו מחוץ למשק
הבית ועסקן בגידול ילדיהן, בטיפוח הקן המשפחתי ובניהול משק הבית בעוד בני זוגן
עבדו ופירנסו את המשפחה, וכששפר גורלם גם עלה בידיהם להקים עסקים ולצבור
נכסים. כן לא היה זה נדיר ויוצא דופן באותם ימים, כי חרף בחירתם של בני זוג לקשור
גורלם זה בזה בקשר של נישואין ולהקים יחד משפחה ולמרות היותם נשואים משך
שנים רבות וארוכות, נכסיהם, כולם או חלקם, לא נרשמו על שם שניהם, אף כי נצברו
במהלך הנישואין.

מצב דברים זה עלול היה לגרום עוול לבת הזוג ולחוסר שוויון מובהק בין בני הזוג
בעיקר עם פקיעת נישואיהם, עת על שם בן הזוג (לרוב) רשומים נכסים וזכויות בעוד
בת זוגו היא חסרת כל לכאורה, ולמצער בעלת זכויות בנתח קטן בלבד מתוך כלל נכסי
המשפחה, אשר הזכויות בו רשומות על שמה.
ואם לא די בכך, הרי שבעוד בן הזוג אשר משך שנות הנישואין הלך והתפתח ורכש
לעצמו פוטנציאל השתכרות, מצבה של בת הזוג הוא בדיוק הפוך.

46. הולדתה של חזקת השיתוף בין בני זוג, שהיא כידוע יציר הפסיקה, היא, אפוא, בצורך
לתקן עיוות זה ולהגן על זכותן של נשים תוך הכרה בתרומתה של בת הזוג ובעבודתה
בתוך הבית פנימה, השווה בערכה לעבודתו של בן הזוג מחוצה לו.
וכך כותב על כך השופט ברק (כתוארו אז) בפרשת בבלי :
"...הלכת השיתוף היא פרי יצירתו של בית המשפט...המכשיר המשפטי נועד
להגשים מטרה חברתית. הוא מכוון להביא לצדק חברתי. הוא מבוסס על השוויון בין

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

המינים. הוא ניזון מהתפיסה כי בני הזוג תורמים באופן שווה לרווחת המשפחה..."
(בג"צ 1000/92 הנ"ל).

במאמר מוסגר ייאמר עוד, כי בשנת 1973 ולמען תיקונו של עיוות חברתי זה, התערב
בכך המחוקק עם חקיקתו של חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973.

ומדברים כלליים אלה נשוב לענייננו

47. כפי שיפורט בהמשך, מקרה זה שלפנינו על שלל נסיבותיו מהווה דוגמה קלאסית
למקרים אשר לשמן נוצרה חזקת השיתוף, ובתמצית - בני זוג אשר נישאו זה לזו
בצעירותם ויצאו מאותה נקודת מוצא כלכלית לעבר דרכם המשותפת, ובשני זוגות
ידיים אשר שולבו אלה באלה ובמאמץ משותף כשכל אחד מהם תורם לכך בתחומו עלה
בידיהם לצבור רכוש רב, אשר רובו ככולו רשום על שם בן הזוג בלבד, אלא שכיום,
משלמרה הצער איבד בן הזוג כשרותו המשפטית ואין הוא יכול לומר את דברו, נטען
בשמו, כי בחלוף 50 שנות נישואין (!) אין לרעייתו ואם ילדיו חלק ונחלה ברכוש זה.

עמדה זו אין בידי לקבל כלל ועיקר, בפרט עת שוכנעתי, כי התוצאה המתבקשת
באמצעותה אינה עולה בקנה עם אופייה של מערכת היחסים הזוגית של הצדדים, עם
כוונתו של מ., עם הוראות הדין ועם שיקולי הצדק והמוסר, והכל כפי שיפורט להלן.

להלן העובדות שאינן שנויות במחלוקת:

48. • הצדדים נישאו זה לזו בשנת 1969, לפני למעלה מחמישה עשרים, נכון לעת הזו,
והם עודם נשואים ומנהלים מערכת יחסים זוגית המושתתת על הרמוניה, אהבה,
דאגה, שלום, רעות ומסירות הדדית. גם כעת וחרף קיומו של ההליך המשפטי, אין
כל יריבות ביניהם ואין משבר ביחסיהם.

• במועד היכרותם היו הצדדים צעירים וחסרי כל רכוש שהוא, וההון הרב אשר
נרשם ברובו על שם מ. בלבד, נצבר במהלך נישואיהם.

• כאמור, לדאבון הלב מצבו הקוגניטיבי של מ. התדרדר עד מאד במהלך השנים
האחרונות, ולא צפויים שינוי, הטבה או שיפור כלשהם במצבו. כיום אין הוא

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

מסוגל כלל להביע עמדתו או לדאוג לענייניו או לאיזה מהם. אין חולק, כי גם כיום
במצבו ממשיכה א. לטפל בו באהבה רבה ובמסירות מוחלטת.

• בשים לב למועד נישואיהם ולמשכם, הרי שעל ענייני הרכוש של הצדדים חל
ההסדר המגולם בחזקת השיתוף, וככל שמי מהם טוען לאי החלטה, מוטל על
כתפיו הנטל להוכיח זאת (ראו דברי האפוטרופוס לדיון בעמ' 9 לפרוטוקול ש' 12-
17).

49. השאלה, אפוא, המונחת לפתחנו היא, האם עלה בידי האפוטרופוס לדין להרים הנטל
לצורך סתירתה של חזקת השיתוף ולהוכיח, כי כוונת הצדדים לאורך שנות הנישואין,
בהובלת מ., הייתה להנהיג משטר של הפרדה רכושית ביניהם.

מן התשתית הראייתית שהובאה לפניי באתי לכלל מסקנה כי התשובה לכך היא
בשלילה.

כפי שיפורט להלן, שוכנעתי בבירור, כי מ. ראה ב-א. שותפתו לדרך בכל תחומי החיים;
כי לכל אורך שנות נישואיהם הרבות הייתה מערכת היחסים ביניהם הרמונית, ושררו
ביניהם אהבה, אחווה ורעות ותחושה של של שותפות אמיתית; כל הרכוש אשר
הזכויות בו נרשמו על שם מ. בלבד וכל הרכוש אשר הזכויות בו נרשמו על שם א. בלבד
נצבר במאמץ משותף של הצדדים, כאשר בשים לב לגילם ולמנטליות אשר על ברכיה
חונכו וגדלו, היה אופיה של המשפחה אותה הקימו יחדיו פטריאכלי, על כל המשתמע
מכך, לרבות מתן הזכות למ. כאב המשפחה האמון על פרנסתה ועל ענייניה הכלכליים,
מתוך כבוד ואמון מלא, לקבל ההחלטות בעניינים הללו, ובתוך כך גם בנוגע לאופן
הרישום הזכויות ברכוש שנצבר, עת א. כרעיה אמונה, כאמור, על ניהול משק הבית
וגידול הילדים. שוכנעתי, כי מרבית הזכויות ברכוש שנצבר במהלך הנישואין נרשמו על
שם מ. בלבד ברוח התקופה בה נישאו ונוכח הרקע התרבותי והמנטליות של הצדדים
וכן משיקולי נוחות, שעה שדה פקטו רוכזו בידו ונוהלו על ידו כלל ענייניה הכלכליים
והפיננסיים של המשפחה. ודוק, לא התרשמתי כלל, כי האופן בו נוהלו ענייניהם
הרכושיים של הצדדים נבע מרצונם בהפרדה רכושית ו/או מכוונה של מ. להדיר את א.
מזכויותיה ברכוש, כולו או חלקו, אשר נצבר על ידם במהלך הנישואין, ולהלן נימוקיי.

50. אכן אין זה חזון נפרץ במחוזותינו, כי בהעדר כל משבר ביחסיהם של בני זוג או
קונפליקט ביניהם נדרש בית המשפט לדון בענייני הרכוש שלהם.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

- 1
2 במובן זה ההליך שלפנינו הוא חריג, עת למרות אופייה של מערכת היחסים בין
3 הצדדים, לגביה אין חולק, עותרת א. לסעד הצהרתי בעניין זכויותיה ברכוש אשר נצבר
4 ונרשם על שם מ. מאז נישואיהם, וזאת בצל ההתדרדרות הקוגניטיבית שלו והמאבקים
5 שפרצו בין בני משפחתו בעקבותיה.
6
7 51. ההכרעה הניצבת לפנינו אינה פשוטה, ולו מהטעם שמ. אינו מסוגל להביא גרסתו
8 ולהציג עמדתו בפני בית המשפט ואף לא בפני אפוטרופוסו לדין האמון על יצוגו נאמנה
9 ועל הדאגה לטובתו.
10 52. שומה, אפוא, על בית המשפט במקרה דנא להתחקות אחר כוונת הצדדים בכלל ואחר
11 כוונתו של מ. בפרט בכל הנוגע להתנהלותם הכלכלית, וזאת בעזרת הכלים העומדים
12 לרשותו בנסיבות הקיימות.
13
14 53. אחד הכלים הוא ספרו האוטוביוגרפי של מ. "... (להלן: "הספר") בו מגולל הוא את
15 סיפור הצלחתו מאז היותו ילד ועד נסיקת הצלחתו העסקית והכלכלית אל על.
16
17 54. בנסיבותיו החריגות של המקרה דנא מצאתי, כי לספר משקל ראיתי רב בכל הנוגע
18 לשרטוט דמותו של מ., להכרת ארחו ורבעו והלוד הרוח שלו, ובתוך כך גם לאופן בו
19 ראה הזוגיות שלו עם א. ומקומה בחייו ולנסות ולהתחקות בעזרתו אחר המשטר
20 הרכושי שביקשו הם לאמץ לעצמם.
21
22 55. בעניין זה איני מקבלת העמדה שהוצגה ע"י האפוטרופוס לדין לפיה אין לראות בתוכן
23 הספר ראיה שעה שאין הוא ערוך כתצהיר. ראשית וכלל ידוע הוא, כי לבית משפט זה
24 נתונה הסמכות לסטות מסדרי הדין ומדיני הראיות למען עשיית הצדק (סעיף 8 לחוק
25 בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995); שנית ולגופם של דברים, בנסיבותיו
26 המיוחדות של המקרה דנא עשוי תכנו של הספר, אשר נכתב על ידי מ. בצורה אותנטית,
27 כמעין יומן מסע ובהיותו כשיר לחלוטין מבחינה מנטלית, לשפוך אור על אופיים של
28 נישואיו לא. ועל האופן בו הוא ראה אותם.
29
30 56. מן הספר ניתן ללמוד, למשל, כי הצדדים החלו דרכם כבני זוג נשואים בחוסר כל, וכי
31 החברה, אשר לימים הפכה עניפה ורווחית, נוסדה והחלה פעילותה במהלך נישואיהם.
32

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

57. בספר מתאר מ. האופן בו סייעה לו א. בראשית דרכו העסקית והייתה עזר כנגדו בד
בבד עם תפקודה כאם וכרעיה למופת, ובתוך כך סייעה לו במלאכת השיווק של עסקו:
"א. כתבה בכתב ידה היפה עשרה מכתבים לקיבוצים באזורים שלנו" (עמ' 44 בספר).
וכן:
"אשתי א. ניהלה את החמ"ל. היא הייתה מזמינה חומרים בהתאם לבקשות מאתרי
ה.... אני זוכר אותה מנהלת את המשרד כש-ר. בזרועותיה. מיניקה אותו ושומעת
במכשיר הקשר בקשה להוציא ... לשטח. 'רק רגע, אגמור להניק אותו ואוציא לך ...
הייתה עונה, אשת חיל של ממש" (עמ' 48 בספר).
"...כיצד הייתה מניקה את התינוקות שלנו ובמקביל מנהלת את המשרד, מזמינה
משאית ..., עונה לטלפונים ומטפלת בבית ובילדים..." (עמ' 190-191 לספר).
58. עוד עולה מן העיון בספר, כי מ. ראה בא. שותפה מלאה לדרך, העריך והוקיר אותה על
פועלה ועל סגולותיה, אשר הודות להן הייתה לו האפשרות להשקיע מלוא זמנו ומרצו
בעסקים ולהצליח בהם: "על א. רעייתי נאמר: 'אשת חייל מי ימצא', ואני ברוך השם,
מצאתי. א. היא אם ילדיי, ואני מאחל לכל אדם טוב שתהיה לו אישה כזאת. אני זוכר
לה חסד נעוריה 'אהבת כלולתיך, לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה' (ירמיה, ב, ב),
כיצד הייתה מניקה את התינוקות שלנו ובמקביל מנהלת את המשרד, מזמינה
משאית בטון, עונה לטלפונים ומטפלת בבית ובילדים. אני יכולתי להתמסר לעבודה
מבוקר ועד לילה. פעם אמרתי לה, שלעיתים אני כל כך מרוכז בעבודה שאני שוכח את
הבית. א. כעסה עליי: 'איך אתה יכול לשכוח את המשפחה שלך'? הסברתי לה שאני
שוכח רק בגלל שיש לי על מי לסמוך" (עמ' 190-191 בספר).
59. תיאורים אלה של מ. בספרו מדברים בעד עצמם ומלמדים כאלף עדים על: א. חלוקת
התפקידים בין הצדדים, אשר התקבלה בהסכמה ביניהם, עת כל אחד מהם אמון על
ענייני השונים של התא המשפחתי – בעוד מ. עבד מבוקר עד ליל והיה אמון על פרנסת
המשפחה, שימשה א. כעקרת בית האמונה על ניהול משק הבית ועל גידול הילדים, תוך
שהיא מספקת למ. השקט והשלווה הנפשיים בזכותם מסוגל היה להתמסר באופן
מוחלט לעבודתו ולעסקיו; ב. ערכה המוסף של השותפות בין הצדדים אשר פעלו
בסינרגיה, תוך שהם מוקירים זה את זה ומאמינים האחד ביכולותיו ובכישוריו של
משנהו ובוטחים לחלוטין זה בזה.
60. א., כרעיה מסורה וככל הנראה למען קידום עסקיו של מ., נהגה גם לארח בבית
הצדדים אנשים עמם הוא עבד או התקשר עסקית, אישי ציבור ופוליטיקאים, ועשתה
כן ביד רמה, כעולה מעיון בספר ומעדותו של נ. (עמ' 74 לפרוטוקול ש' 9-11).

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

1

2 61. נוכח הדברים הללו סבורני, כי אין כל ספק באשר לטיבם של נישואי הצדדים, לחייהם
3 בהרמוניה זה לצד רעותו ולמאמץ המשותף שלהם לאורך שנות הנישואין הרבות, תוך
4 שהם רואים עצמם כשותפים מלאים לדרך ולחזון אשר לאורו הותוותה.

5

6 62. מערכת היחסית האידיאלית של הצדדים לאורך שנות הנישואין מעולם לא השתנתה, גם
7 לא לאחר שנפגעה צלילותו ואבדה כשרותו של מ. עת א. הדבקה בדרכה ובאהבתה לו,
8 מטפלת בו במסירות אין קץ. עניין זה עלה במסגרת ההליכים הנוספים שהתנהלו לפניי
9 בעניינו של מ., ובין היתר מתסקירי העו"ס לסדרי דין שהוגשו אגב בירורם:
10 וכך נכתב בתסקיר מיום 23.01.2017: **"במסגרת הבית מטופל על ידי רעייתו א. אשר**
11 **מקלחת, מלבישה, מסייעת בהחלפת מוצרי ספיגה, מסייעת בהכנת מזון והגשתו,**
12 **מתן טיפול תרופתי"** (עמ' 3 לתסקיר).

13

14 ובתסקיר מיום 28.02.2017: **"בביקור בית שערכנו בתאריך 08.01.17 פגשנו את מ.**
15 **שהוא נקי, מסודר, מבושם, לבוש בהתאם לעונה, נינוח לצידה של רעייתו א. ....**
16 **ישנה מיטה רחבה עליה ישן ולידה מיטה נוספת של רעייתו א. הישנה לצידו לצורך**
17 **השגחה בלילות"**.

18

19 63. עינינו הרואות, אפוא, כי גם בימים קשים אלה, עת אבדה כליל צלילות דעתו של מ.
20 ותש כוחו, ממשיכה א., אשת חקו, בדרכה מבלי לסטות ימינה ושמאלה ממנה, כשהיא
21 נאמנה לו באופן מוחלט ומטפלת בו במסירות נפש.

22

23 64. איני מקבלת את טענות האפוטרופוס לדין לפיהן הצדדים בחרו להנהיג משטר של
24 הפרדה רכושית ביניהם, ויתרה מכך שוכנעתי, כי רישום הזכויות בנכסים השונים על
25 שם מ. או על שם א. בלבד אינו מעיד על כך כלל ועיקר, אלא משקף את המנטליות, את
26 הרקע התרבותי שלהם ואת רוח התקופה, ונעשה כן משיקולי נוחות, הא ותו לא.

27

28 65. עדותה של א. לפיה מ. קיבל את כל ההחלטות בענייניהם העסקיים והרכשיים, והיא
29 שמה מבטחה בו וסמכה עליו באופן מוחלט (עמ' 23 ש' 6-8, 17-18; עמ' 24 ש' 6-2; עמ'
30 26 ש' 16-18; עמ' 28 ש' 7-10, 18-22, עמ' 31 ש' 9-15, עמ' 32 ש' 20-21, עמ' 45 ש'
31 10-11; עמ' 49 ש' 14-17 לפרוטוקול הדיון) מתוך תפיסה של אחדות ושוויון בבחינת
32 "מה ששלי שלו ומה ששלו שלי" ללא כל קשר לרישום הזכויות בפועל (עמ' 31 ש' 1-8
33 לפרוטוקול), הייתה קוהרנטית, סדורה, מהימנה ואותנטית, ואף עולה בקנה אחד עם

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

1 התרשמותי מאורח החיים של הצדדים, מאופי חיי הנישואין שלהם, מגילם ומן
2 המנטליות שלהם.

3

4 66. א. הבהירה בעדותה, כי הייתה מודעת לאופן רישום הזכויות בנכסים השונים אשר
5 נצברו בתקופת הנישואין, וכאשר נשאלה מדוע נמנעה מהגשת תביעה כדוגמת זו
6 שלפנינו לאורך כל שנות הנישואין השיבה באופן משכנע עד כי מצאתי לצטט תשובתה
7 לאמור: **"כי מ. היה בריא ונתן לי הכל, הייתי מלכה, הוא היה מלך ואני מלכה. למה**
8 **שאבוא לבית המשפט"** (עמ' 45 ש' 3-1 לפרוטוקול).

9

10 הבטחון והאמון של הצדדים זה בזה היו הדדיים, וכפי שצוין לעיל, בכל הנוגע לענייני
11 הבית והילדים, סמך מ. על א. באופן מוחלט, עד כי נשתכחו ממנו ופנוי היה הוא
12 להתמסר לעסקיו ולענייני העבודה באין מפריע. מסקנה זו מוצאת חיזוק גם בעדותו
13 של ר., אף כי זומן לעדות ע"י האפוסטרופוס לדין כזכור: **"...זה שהוא סמך עליה**
14 **מבחינת אשתו, אני יכול להגיד שכן זו אשתו והוא סמך עליה כל השנים"** (עמ' 86 ש'
15 16-15 לפרוטוקול).

16

17 67. אכן, הזכויות בשתי דירות שנרכשו בתקופת הנישואין נרשמו על שמם של שני הצדדים,
18 ואכן, על שם א. נרשם רכב מסוג "מרצדס" ואף נפתח חשבון בנק על שמה בלבד בעוד
19 הזכויות בכל יתר הנכסים שנצברו בתקופת הנישואין, ויש רבים כאלה, נרשמו על שם
20 מ. בלבד.

21

22 68. למותר לציין, כי בתקופת הנישואין נצברו נכסים אשר שווים המוערך מגיע כדי מאות
23 מיליוני שקלים: אשכול החברות שהוא גולת הכותרת, בית הצדדים אשר שטחו ושטח
24 המגרש עליו נבנה משתרעים פני 1,800 מ"ר, שתי דירות גג ב..., שני בתים ברח' ... ב...,
25 דירה נוספת ברח' ..., שתי מכוניות מסוג "מרצדס", כספים המוחזקים בחשבונות בנק
26 שונים, מיטלטלין, זכויות סוציאליות ופיננסיות שונות ועוד.

27

28 מתוך הנכסים שנמנו לעיל רשומה א. כבעלת מחצית הזכויות בשתי דירות בלבד בעיר
29 .....: של רכב אחד ושל חשבון בנק על שמה, עת אפילו הזכויות בבית המגורים
30 המפואר בו מתגוררים הצדדים נרשמו על שם החברה, ו-א. נעדרת זכויות בו לכאורה.

31

32 היעלה על הדעת, כי מ. אשר אהב, הוקיר והעריץ את א., כעולה בבירור מן התשתית
33 הראייתית שהונחה לפניי, רעייתו הפוסעת עמו יד ביד, צעד צעד זה למעלה מיובל שנים

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

התכוון להדירה ממרבית הרכוש שנצבר על ידיהם בתקופת הנישואין ואף מבית
המגורים שלהם! התשובה לכך ברורה, ונהיר כי היא בשלילה.

69. דווקא העובדה, כי הזכויות בבית המגורים המפואר של הצדדים נרשמו ע"ש החברה
ולא ע"ש הצדדים או מי מהם (אם כי לאחרונה ונוכח הוראות המשקיף שמונה ע"י בית
משפט זה במסגרת ההליכים הקשורים שונה הדבר) מעידה, כי מאחורי האופן בו
נרשמו הזכויות בנכסי הצדדים לא ניצבת אידאולוגיה או משנה סדורה בעניין הפרדה
רכושית ביניהם אלא מטעמי נוחות ומשיקולים פרקטיים בלבד.

נ. העיד על כך, ומעדותו עולה, כי הזכויות בבית נרשמו ע"ש החברה כיוון שלא היה
בידי הצדדים ההון שנדרש לצורך מימון בנייתו. על כן הוקמה חברה וניטלו ממנה
כספים לשם כך (עמ' 75 ש' 3-1 לפרוטוקול).

בעניין זה יוזכר, כי בדיווח המשקיף מיום 20.11.2017 אשר הוגש בהליך הקשור צוין
לאמור: "הח"מ הביע את חששו ליציבותו הכלכלית של מר ... בעוד ביתו אינו שייך
לו אלא לחברה שלמרות שהיא בבעלותו הבלעדית, עלולה להיות ערבה להתחייבויות
של חברות אחרות ולשעבד את ביתו של מר ....
הובאה לידי הח"מ חוות דעת מיועץ המיסוי של החברה, עו"ד ...., בה הסיר את תכנון
המס ברישום הדירה בחברה והודיע כי בעקבות חוק ההסדרים לשנת 2017 שאינו
מתיר לבעל מניות להשתמש בדירה שנרכשה בחברה ללא תשלום מס, תועבר הדירה
לבעלות פרטית עד סוף 2018 ללא חבות במס שבח ובמס רכישה" (עמ' 11, שם).

מדיווח המשקיף עולה, אפוא, כי ברור היה לכל, שבית המגורים הוא רכוש פרטי ולא
עסקי. כן עולה, כי הזכויות בבית נרשמו על שם החברה משיקולי מס, וכי ככל שעד סוף
שנת 2018 יועברו הזכויות בו על שם בעל המניות, לא תהא ההעברה בבחינת אירוע מס.

מן האמור לעיל עולה, אם כן, כי רישום הזכויות בבית המגורים על שם מ., כבעל
המניות בחברה אינו אלא פרי שיקולים פרקטיים וכלכליים, שאין בינם ובין משטר של
הפרדה רכושית בין מ. ו-א. דבר וחצי דבר.

70. מדובר בבית המגורים של הצדדים זה שנים הרבה, על כל המשתמע מכך, בו נהגו הם
לארח, כיד המלך בני משפחה, אישי ציבור, פוליטיקאים ואורחים נוספים הקשורים
בעסקיו של מ..

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

71. לא מצאתי לקבל גם הטענה לפיה בית המגורים נועד לשמש כמוזיאון. יכול שהייתה זו משאלת לב או היה זה חזונו של מ., אך בין זאת ובין ייעודו של הבית בפועל, רב המרחק.
- אפילו הייתה מתקבלת טענה זו, אין בכך כדי להעלות או להוריד ביחס לזכויותיה של א. בו, שעה שהוא נבנה בתקופת הנישואין ומימון בנייתו נעשה ממקורותיהם המשותפים של הצדדים.
- נדוק, עסקינן בבית המגורים, המהווה, כידוע, גולת הכותרת של השיתוף הרכושי.
72. ר., אשר זומן להעיד ע"י האפוטרופוס לדין אישר, כי ל-א. אמו יש זכויות בבית המגורים: "ש. הבית שהורייך גרים בענייך זה בית שלאמך יש זכויות בו הוא של שני ההורים ת. בטח" (עמ' 94 ש' 11-12 לפרוטוקול), זאת חרף האופן בו נרשמו הזכויות בו וחרף טענותיו של ר. להפרדה רכושית בין הורים.
- ר. ניסה אמנם לבצע מקצה שיפורים בעניין זה בהמשך עדותו (עמ' 98 ש' 13-23 לפרוטוקול), אך לא מצאתי ליתן לדבריו המאוחרים משקל נוכח התשובה האוטנטית שנשמעה מפיו לכתחילה ובבטחון גמור, כמובא לעיל.
73. גם בעניין הנכסים העסקיים לא מצאתי לקבל טענות האפוטרופוס לדין.
- שוכנעתי, כי רישום המניות באשכול נעשה משיקולים פרקטיים כאמור לעיל, ושעה שא. לא הייתה מעורבת בניהול העסקי, כי אם אמונה על ניהול הבית ועל גידול הילדים.
74. הטענה לפיה מ. בחר להעניק ל..., ולא לא., מניה אחת יש בה להעיד על ההפרדה הרכושית ביניהם ועל אי רצונו בשיתופה של א., דינה להידחות. מ. לא ראה צורך לערב את א. בניהול החברה ולרשום מניות על שמה, מן הטעמים שפורטו לעיל, והקצאת מניה אחת בלבד מתוך 10,000 מניות (!!!) שהונפקו ל.... מקורה בדרישות הדין אז, טרם הולדתו של חוק החברות, לפיהן לא ניתן הייתה להקים חברת יחיד. נוכח שיעור ההקצאה ל... נראה, כי מ. לא ראה בו כלל ועיקר שותף, והבחירה להקצות לו מניה בודדה הייתה על שום היותו עובד בחברה ולימים מנהלה הכללי.
75. מהראיות שהוצגו לפניי בהליכים הקשורים ובהליך זה עולה, כי הוצאותיהם של הצדדים והוצאות הבית המשותף מומנו במלואן באמצעות קופת החברה, והיה עירוב מוחלט של מקורות המימון העסקיים והפרטיים, אשר נעשה בידי מ.

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

1

2 הדבר מצא ביטוי גם בהחלטתי מיום 28.02.2019 בה הותרה הגשתו של כרטיס חוי"ז
3 של החברה: "על מנת להפיס דעתם של הצדדים, ושעה שממילא על פי הדיווחים
4 שהתקבלו בהליך הקשור, מודע ביהמ"ש לכך שמלוא ההוצאות של משק הבית ושל
5 בני הזוג .... מומנו מקופת החברה ממילא זוהי נקודת המוצא והאמור בכרטיס החוי"ז
6 לא יעלה או יוריד רבות בהתייחס לעניין זה" (עמ' 71 ש' 4-1 לפרוטוקול).

7

8 החלטה זו מבוססת על דיווחים שהתקבלו מן המשקיף אשר מונה לצורך פיקוח על
9 ניהולו של האשכול במסגרת ההליכים הקשורים, ובהם שב והדגיש ההכרח בהפרדת
10 ההוצאות הפרטיות מחשבון החברה וכך גם לגבי רישום הנכסים הפרטיים ככאלה ולא
11 כנכסי החברה.

12

13 כך, בדיווח המשקיף מיום 20.11.2017 צוין, כי מעבר לשכרו החודשי של מ. המשולם
14 ע"י החברה בסך של 29,000 ₪ נושאת היא במימון הוצאותיו הפרטיות, לרבות תשלום
15 שכרם של העובד הזר המטפל בו, עובדת הניקיון בבית הצדדים והנהג, עלויות של
16 חופשות בבתי מלון, מתנות להולדת הנכדים, ביטוחים, סיוע כספי חודשי לאמו ועוד
17 בסכום חודשי העומד על 195,000 ₪ בממוצע (נכון לשנת 2017) - עמ' 10, שם.

18

19 העובדה כי מלוא הוצאות הבית מומנו מקופת החברה עולה בבירור גם מעדותה של א.:
20 "ש. דלק למכונית שלך, זה מהחברה נכון? ת. מהחברה. מים מהחברה, חשמל
21 מהחברה, עובדת מהחברה, גנן מהחברה" (עמ' 40 ש' 19-20 לפרוטוקול). בנוסף א.
22 קיבלה ומקבלת גם כיום מן החברה תשלום חודשי למימון צרכיה האישיים (ראו גם
23 עמ' 41 ש' 3 עד עמ' 44 ש' 16 לפרוטוקול).

24

25 יוער, כי לא מצאתי לקבל טענתו של נ. לפיה סכומי הכסף אשר שולמו לא. ע"י החברה
26 מהווים שכר עבודה (עמ' 66 ש' 20-22 לפרוטוקול), שעה שאין חולק, כי היא לא עבדה
27 ואינה עובדת בחברה (אלא סייעה למ. בראשית הדרך בהקמת העסק המשפחתי).
28 עוד יצוין, כי טענות אלו של נ. נסתרו בעדותו שלו המדברת בעד עצמה: "אמא מעולם
29 לא עבדה, היא עקרת בית, לא מפרישים לה פנסיה. מה נעשה לה תלוש
30 פיקטיבי?" (עמ' 76 ש' 9-7 לפרוטוקול).

31

32 עינינו הרואות, אם כן, כי במקרה דנא היה עירוב בין הנכסים הפרטיים והעסקיים של
33 הצדדים (רישום הזכויות בבית המגורים ע"ש החברה) ואף עירוב בין כספם הפרטי ובין

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

1 כספי החברה (נשיאה במלוא הוצאות משק הבית מקופת החברה, לרבות תשלומים לא.
2 ולאמו של מ.). בכך מתקיימים גם התנאים הנוספים שנקבעו בפרשת ברנוביץ (אף כי
3 היא מנחה בלבד) לצורך החלתה של חזקת השיתוף גם בנוגע לנכסים העסקיים.
4

5 עוד יוער, כי דווקא מעדותו של נ. אשר הוזמן להעיד ע"י האפוטרופוס לדין משתמע, כי 78.
6 לשיטתו, ולמצער עפ"י עצה משפטית שקיבל, החברה היא גם בבעלותה של א. : " ...
7 אמרו לי עורכי הדין משפט פשוט, אתה לא יכול להוציא כסף הוא לא שלך ולחלקו
8 לאחרים. אבא ואמא כל שק (צ.ל : שקל – פ.ג.כ) שתוציא עליהם יהיה לך סוג של הגנה
9 מבית המשפט. זה מה שאני אמרתי" (עמ' 59 ש' 4-1 לפרוטוקול).
10 דברים אלה מדברים בעד עצמם.
11

12 עוד מצאתי להבהיר, כי עדותם של נ. ו-ר. בהליך זה לא נמצאו מהימנות עליו, ולדעתי 79.
13 הן נגועות במגמתיות ברורה, שהרי יש להם אינטרס מובהק בהזדה של א. מן האשכול,
14 אף כי היא אמם-מולידתם, נוכח מעמדם בו, היותם מיופי כוח של מ., דירקטורים
15 ונושאי משרה, והחשש שלהם מפני פגיעה אפשרית במעמד זה. בחקירתו הנגדית נ. אף
16 אישר מפורשות, כי הוא חושש שמא העברת מחצית ממניותיו של מ. באשכול לא.
17 תוביל לשינוי הרכב הדירקטוריון בו אשר הוא משמש כיושב הראש שלו (עמ' 76 ש' 20-
18 22 לפרוטוקול), להשתלטות של האחות .... עליו ולריקון קופתו.
19 ר. ו-נ. אשר היו משני צדי המתרגם בהליכים הנוספים שנהלו בבית משפט משפט וניהלו
20 מאבק מר ועיקש זה בזה, מציגים בהליך זה שלפנינו עמדה אחידה, וגם עובדה זו יש
21 בה להטיל צל כבד על מהימנות גרסתם.
22

23 כן יוער, כי עו"ד מ. אשר הוזמן להעיד בהתאם לבקשת האפוטרופוס לדין בהיותו יועצו 80.
24 המשפטי של האשכול וידידו של מ. משך שנים רבות, ציין בעדותו כי מ. לא שיתף אותו
25 ברצונו או בכוונתו לשמור על הפרדה רכושית בינו ובין א. (עמ' 107 ש' 21-22
26 לפרוטוקול).
27

28 מצאתי בעניין זה לקבל את טענות א. לפיהן חזקה על מ., אשר לא היה קוטל קנים,
29 והיה מוקף בפרקליטים ופעל בעצתם, כי לו חפץ בהפרדה רכושית ביניהם היה פועל
30 להסדיר ולעגן זאת בהסכם.
31

סיכומו של דבר

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

81. נוכח האמור לעיל באתי לכלל מסקנה, כי לא עלה בידי אפוטרופוסו לדין של מ. להרים
הנטל המוטל עליו לסתור את חזקת השיתוף החלה על רכושם של הצדדים, ויתר על
כן, בנסיבות המקרה דנא שוכנעתי, כי א. ומ. היו "כשתי זרועות הפועלות יחדיו,
החובקות את גזעו האיתן של קן המשפחה על כל מרכיביו ומשתלבות זו בזו" (כשם
שתיאר זאת השופט לוין בפרשת ליברמן המוזכרת לעיל), ומשכך לא יהא זה צודק ונכון
מן הבחינה המשפטית והמוסרית לשלול מא. את שמגיע לה בדין.
82. **משזוהי המסקנה אליה הגעתי, הרי שיש לקבוע כי כל הרכוש ו/או הזכויות ו/או
הכספים אשר נצברו ויצברו בתקופת נישואי הצדדים שייך לשניהם בחלקים שווים
ללא קשר לשאלת הרישום בפועל ו/או לזהות המחזיק בהם בפועל, לרבות המניות
ויתר הזכויות באשכול החברות מכל מין וסוג שהן.**
83. למען הסר ספק יובהר בעניין זה, כי לא שוכנעתי שא. פועלת בהנחייתה או בהדרכתה
של הבת ... המבקשת להשתלט לכאורה על האשכול, וסבורני כי התנהלותם הקשה,
הפוגענית והבוטה של הבנים כלפיה כאמם (אשר לא מצאתי לפרט אודותיה מעבר
לאמור מפאת כבודם של הצדדים והבנים עצמם), לא הותירה בפניה ברירה זולת פנייה
לבית המשפט על מנת להגן על זכויותיה.
- לפיכך, אין לבנים להלין אלא על עצמם.
- סבורני, כי לו היו נוהגים הבנים באמם כשם שאביהם נהג בה, בכבוד וכשהוא מעלה
אותה על נס לכל אורך שנות נישואיהם, תוך הכרה בתרומתה לשגשוג ולפריחה
הכלכלית של עסקיו אשר מפירותיהם נהנים גם הם כיום, תביעה זו כלל לא הייתה
באה אל העולם.
84. עם זאת ובשים לב להיקף פעילותו של אשכול החברות, לסעדים שניתנו במסגרת
ההליכים הקשורים על מנת להבטיח את המשך ניהולו התקין נוכח גריעת כשרותו של
מ. ובתוך כך גם הגנה על זכויותיהם של צדדים שלישיים, מקבלת אני את עמדת
האפוטרופוס לדין באשר לנזק שעלול להיגרם כתוצאה מהעברת מחצית ממניותיו של
מ. ל-א. בעת הזו ובעוד מ. בחיים, ואיני רואה הצדקה לעשות כן כעת.
85. זאת ועוד, א. ממילא הצהירה בפני בית המשפט, כי אין בכוונתה להתערב בניהול
האשכול, כי בכוונתה להותיר המצב על כנו (עמ' 45 ש' ש' 12 עד עמ' 46 ש' 3 לפרוטוקול)

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת

תלה"מ 17-07-39149 פלונית נ' אלמוני

וכי כל רצונה הוא שזכויותיה תקבלנה הכרה פורמאלית. על שום כך, נוכח הסעדים שניתנו במסגרת ההליכים הקשורים, ובכך לדעתי מסופקת ההגנה על זכויותיה אותה מבקשת היא, ושעה שהליך זה אינו מנוהל בצל פרידה חלילה בין הצדדים או באופן הצופה פני גירושין, מצאתי בשקלול של כלל האינטרסים, כי ניתן להסתפק בסעד ההצהרתי אשר נתבע ע"י א.

86. נוכח האמור בהרחבה לעיל, מוצהר בזאת, כי הצדדים הם בעלים במשותף ובחלקים שווים של מלוא הנכסים ו/או הרכוש ו/או הזכויות מכל מין וסוג שהם, בין פרטיים ובין עסקיים, אשר נצברו ו/או ייצברו על שמם או על שם מי מהם מיום נישואיהם ללא קשר לשאלת הרישום ו/או לזהות המחזיק בהם בפועל.

87. בשים לב לנסיבות מקרה זה שלפניי לא מצאתי להורות על חיוב בהוצאות וכל צד יישא בהוצאותיו.

88. פסק הדין ניתן לפרסום תוך השמטה של שמות הצדדים ופרטים מזנהים נוספים.

89. בזאת מסתיים ההליך שלפניי והמזכירות תסגור את התיק.

ניתן היום, י"ד שבט תש"פ, 09 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.

פאני גילת כהן, שופטת